

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 25 września 2025 r.

znak sprawy: DPI-XXIII.054.18.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 12134 Pana Posła Pawła Jabłońskiego
w sprawie unijnych środków na pomoc w odbudowie po powodzi.**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację, przedstawiam następujące informacje.

**1. Jaka suma z tych funduszy została już wydatkowana przez ostatnie
12 miesięcy i na jakie cele?**

Niezwłocznie po wystąpieniu powodzi w południowo-zachodniej Polsce Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej podjęło działania w celu identyfikacji możliwości wykorzystania środków europejskich na dedykowane obszarom dotkniętym powodzią wsparcie. W ramach programów polityki spójności wspieramy zarówno odbudowę obszarów dotkniętych powodzią, jak i odporność na zagrożenia na obszarze całego kraju (29 naborów na kwotę 10,1 mld zł). Na potrzeby wsparcia inwestycji na rzecz odbudowy, jak i budowy odporności zaplanowano wykorzystanie środków polityki spójności 2021-2027 i środków zwróconych z perspektywy 2014-2020.

Środki z nich są przeznaczone na 2 cele:

- odbudowę terenów popowodziowych (20 naborów na kwotę 3,5 mln zł, obejmujących m.in. inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, odbudowę dróg, infrastrukturę wody do spożycia, systemy zagospodarowania wód opadowych, Program Priorytetowy Czyste Powietrze – termomodernizacja domów jednorodzinnych, wsparcie zniszczonej infrastruktury hydrotechnicznej oraz wsparcia przedsiębiorców,

- zwiększenie odporności na powódź w kraju, zwłaszcza na obszarach, które ucierpiały (9 naborów na kwotę 6,6 mld zł).

Są to środki pochodzące z następujących programów:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Cyfrowego,
- programy regionalne,
- program współpracy transgranicznej Interreg Czechy-Polska 2021-2027.
- środki z Re-use (zasoby zwrócone Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020).

Do 15.09.2025 r. ze środków Polityki Spójności na odbudowę po powodzi w 4 województwach wypłacono beneficjentom/ostatecznym odbiorcom wsparcia łącznie prawie 87 mln zł.

Przekazuję również zbiorczą informację na temat naborów zakończonych, w trakcie realizacji oraz planowanych związanych z usuwaniem skutków powodzi i budowy odporności (Biuletyn_ NABORY ZWIĄZANE Z USUWANIEM SKUTKÓW POWODZI I BUDOWY ODPORNOŚCI). W dokumencie znajdują się szczegóły każdego naboru, m.in.: dla kogo jest przeznaczony i na jakie działania oraz jaka jest kwota wsparcia unijnego i z jakiego źródła. Na stronach poszczególnych instytucji realizujących nabory wniosków o dofinansowanie można znaleźć informacje na temat postępu w realizacji poszczególnych naborów, w tym na temat projektów wybranych do wsparcia.

2. Z jakich innych wydatków, które miały być pokryte z tych funduszy zrezygnowano, aby wydać te pieniądze na odbudowę po powodzi?

By móc wykorzystywać fundusze europejskie na potrzeby odbudowy po powodzi konieczne było wskazanie właściwych programów polityki spójności Unii Europejskiej, tj. takich programów, które finansują infrastrukturę, która została zniszczona i które posiadają jeszcze niewydane środki. Następnie trzeba było określić konieczne do wprowadzenia zmiany w tych programach, które usuną istniejące w nich ograniczenia (zakres, warunki, odbiorcy wsparcia), by można było jak najszybciej i jak najszerszej wykorzystać dostępne w nich fundusze.

- tzw. „Szybka zmiana” programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS).

W związku z tym, że w czwartym kwartale ubiegłego roku brakowało odpowiedniej legislacji na poziomie UE, dotyczącej wykorzystania środków unijnych związanych z usuwaniem skutków powodzi, strona polska w oparciu o istniejące przepisy natychmiast przeprowadziła tzw. „szybką” zmianę programu FEnIKS. Modyfikacja ta dotyczyła tylko takich elementów, które uelastyczyły wymagania wobec beneficjentów obecnego zakresu wsparcia, a także zwiększyły liczbę podmiotów uprawnionych do aplikowania o środki.

Zakres zmian obejmował m.in.:

- w zakresie infrastruktury energetycznej – zniesienie wymogu stosowania minimum 3 funkcjonalności sieci inteligentnej (tzw. smart grid) przyczyniających się do rozwoju Odnawialnych źródeł energii (OZE) dla inwestycji na obszarach dotkniętych powodzią;
- w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej – dopuszczenie wsparcia inwestycji w aglomeracjach od 2 tys. Równoważnej Liczby Mieszkańców (RLM) w FEnIKS;
- w zakresie wody do spożycia – uelastycznienie wsparcia dla obszarów popowodziowych poprzez zmianę zapisów w linii demarkacyjnej pomiędzy poziomem krajowym a regionalnym w ramach polityki spójności;
- realokację środków w wysokości 120 mln EUR z obszaru inteligentnych systemów energetycznych do obszaru infrastruktury na rzecz wody do spożycia.

Po podjęciu uchwały przez Radę Ministrów, projekt zmienionego programu został przesłany w trybie pilnym do Komisji Europejskiej w celu rozpoczęcia negocjacji i wydania decyzji zatwierdzającej tę zmianę.

W dniu 10 stycznia 2025 r. Komisja Europejska wydała decyzję zatwierdzającą „szybką” zmianę programu FEnIKS.

- Zmiany programu FEnIKS oraz programów regionalnych w oparciu o unijne rozporządzenie RESTORE.

W oparciu o wypracowane na poziomie UE na początku br. przepisy rozporządzenia – RESTORE w ramach przeglądu śródkresowego programów, przygotowano propozycje zmian w programie FEnIKS oraz w programach regionalnych. Zmiany te umożliwiły szersze i na korzystniejszych dla beneficjentów warunkach wykorzystanie środków polityki spójności na odbudowę po powodzi.

W przypadku programu FEnIKS wyodrębniono dwa nowe priorytety wynikające z rozporządzenia RESTORE i przesunięto do nich środki dedykowane odbudowie po powodzi, o których mowa wyżej, tj. środków na infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, wodę do spożycia oraz odbudowę uszkodzonej lub zniszczonej infrastruktury w zakresie budynków użyteczności publicznej. Zamiana programu FEnIKS została pozytywnie zaopiniowana przez Komitet Monitorujący FEnIKS w dniu 27 stycznia 2025 r.

Zmodyfikowany program przyjęto decyzją Komisji Europejskiej nr C(2025) 3620 dnia 28 maja 2025 r.

Uruchomienie naborów w FEnIKS wynikające z ww. zmiany rozpoczęło się 23 czerwca 2025 r. Nabory wniosków będą realizowane do 31.12.2025 r.

Ponad nabory, których uruchomienie warunkowane jest zmianami programów prowadzone są również takie, dla których obecne zasady finansowania dają

możliwości wsparcia inwestycji w zakresie odbudowy i budowy odporności przed przyszłymi zagrożeniami.

W przypadku programów regionalnych Instytucje Zarządzające w ramach przeglądu śródkresowego przygotowały propozycję zmiany programów polegającą na utworzeniu w programie priorytetu na rzecz odbudowy po powodzi i odporności (RESTORE), do którego zostały alokowane zarówno wolne środki EFRR, jak i EFS+. Zmienione programy, po otrzymaniu pozytywnej opinii MFiPR, zostały wysłane do Komisji Europejskiej w marcu 2025 r. Zmienione programy regionalne zostały przyjęte decyzjami wykonawczymi Komisji dnia 28 maja 2025 r.

W przypadku województwa dolnośląskiego na priorytet RESTORE przesunięta została kwota 82,4 mln euro (61,3 mln euro EFRR oraz 21,1 mln euro EFS+). W ramach osi powodziowej finansowane są inwestycje dotyczące infrastruktury transportowej (budowa, przebudowa, remont i/lub modernizacja dróg wojewódzkich oraz dróg powiatowych oraz inwestycje w infrastrukturę punktową np. mosty, przepusty, przystanki, zatoki) - 72,4 mln euro oraz inwestycje w infrastrukturę służb ratowniczych w zakresie wyposażenia w sprzęt oraz infrastrukturę budynkową, a także szkolenia dla służb ratowniczych – 10 mln euro. Pierwszy nabór z budżetem ponad 282 mln zł dotyczący odbudowy kilku odcinków dróg wojewódzkich został przeprowadzony w lipcu/sierpniu 2025 r. Trwa ocena złożonych wniosków o dofinansowanie (łącznie kwota wkładu UE to 169,5 mln zł).

W przypadku województwa lubuskiego na priorytet RESTORE przesunięta została kwota 19,5 mln euro (15,3 mln euro EFRR oraz 4,2 mln euro EFS+). W ramach osi powodziowej finansowane są inwestycje dotyczące odbudowy oraz modernizacji zniszczonej w wyniku powodzi infrastruktury, w szczególności infrastruktury drogowo-mostowej, dróg i szlaków rowerowych oraz ścieżek rowerowo-piesznych.

W przypadku województwa opolskiego na priorytet RESTORE przesunięta została kwota 77,8 mln euro (w tym 45,2 mln EFRR oraz 32,6 mln EFS+). W ramach osi powodziowej finansowane są inwestycje dotyczące budowy, przebudowy, modernizacji dróg wojewódzkich wraz z infrastrukturą towarzyszącą (w tym mostów i przepustów) oraz dróg lokalnych prowadzących do obiektów świadczących usługi społeczne – 48,8 mln euro, inwestycje w infrastrukturę, wozy i sprzęt Ochotniczej Straży Pożarnej i Państwowej Straży Pożarnej – 10 mln euro, inwestycje w infrastrukturę społeczno-publiczną będącą w zasobach jednostek samorządu terytorialnego w zakresie budowy, odbudowy, remontu, przebudowy budynków oraz zakupu sprzętu i wyposażenia (np. urzędy, żłobki, przedszkola, placówki edukacyjne, Ośrodki Pomocy Społecznej, domy kultury, biblioteki, świetlice) – 19 mln euro. Obecnie trwają nabory we wszystkich planowanych obszarach.

W przypadku województwa śląskiego na priorytet RESTORE przesunięta została kwota 115 mln euro (w tym 74,9 mln euro EFRR oraz 40,1 mln euro EFS+). W ramach osi powodziowej finansowane są inwestycje w budowę, przebudowę

i remont dróg lokalnych zniszczonych w wyniku powodzi (w tym inwestycje punktowe np. mosty, przepusty, obiekty inżynierskie) – 58 mln euro, w odbudowę zniszczonej w wyniku powodzi infrastruktury hydrotechnicznej (przeciwpowodziowej) – 42 mln euro, na inwestycje dla służb ratowniczych w zakresie wyposażenia w sprzęt oraz infrastrukturę budynkową, a także szkolenia dla służb ratowniczych – 15 mln euro.

Wsparcie w ramach osi RESTORE dedykowane jest wyłącznie dla obszarów objętych powodzią z września 2024 roku.

Z poważaniem

z up. Ministra

Jan Szyszko

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Załącznik:

Biuletyn powodziowy Nabory związane z usuwaniem skutków powodzi i budowy odporności 2024/2025 r.